

HSAN-nej till delegitimering av Medanalys' ägare

Socialstyrelsen överklagar beslutet

Socialstyrelsen vidhåller sin uppfattning att felen är så allvarliga och bristerna så omfattande att Medanalys ägare ska delegitimeras. Socialstyrelsen kommer därför att överklaga HSANs beslut att inte återkalla legitimationen för Medanalys' ägare.

HSAN, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, beslutade förra veckan att Lennart Ransnäs, ägare till Medanalys, inte ska delegitimeras. I beslutet skriver HSAN att det inte finns tillräcklig grund för slutsatsen att Ransnäs varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke som läkare eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva yrket.

HSAN konstaterar att Ransnäs varit oskicklig i sin yrkesutövning som medicinskt ansvarig för Medanalys verksamhet och att hans lämplighet på andra grunder kan ifrågasättas.

HSAN kostaterar att Ransnäs i flera avseenden har åsidosatt sina åligganden på ett sådant sätt att disciplinansvar varit motiverat. Men i sin anmälan till HSAN begärde Socialstyrelsen inte disciplinansvar utan delegitimering.

Socialstyrelsen hävdade att patienters säkerhet varit i fara och att företaget lämnat föresenade, felaktiga och falska provsvar.

HSAN har tagit ställning till 92 fall. I 20 fall konstaterar HSAN att det har funnits risk för allvarlig skada. I 10 fall har företaget lämnat falska provsvar.

HSAN konstaterar att Ransnäs var ansvarig för de allvarliga felen och de omfattande bristerna. Han kritiserar för brister i datasystemet och för bristfällig sekretess. Nämnden konstaterar att Ransnäs bortsett från att kvalitet och säkerhet måste komma i första rummet i en klinisk laboratorieverksamhet. I beslutet har HSAN också vägt in att företaget arbetade under delvis besvärliga förhållanden.

– Det är mycket förvånande att ansvarsnämnden konstaterar att det är styrkt att Ransnäs lämnat förfälskade provsvar i 10 fall och ändå kommer till slutsatsen att det inte är tillräckligt för en delegitimering, säger Socialstyrelsens generaldirektör Claes Örtendahl.

– Ansvarsnämnden tolkar själv Tillsynslagen så att ett allvarligt misstag eller flera förelagda misstag av mindre allvarlig art är grund för delegitimering. Ändå är slutsatsen att han ska få behålla legi-

timationen. Socialstyrelsen menar att HSANs egen bedömning saknar grund i lagstiftningen, säger Claes Örtendahl.

– Vi anser att det räcker med ett enda falskt provsvar som skäl för delegitimering. Det som läggs Ransnäs till last är så allvarligt att tanken på enbart disciplinpåföljd är en absurditet.

– Man får över huvud taget inte tänka tanken att lämna falska provsvar. Det hela är en fråga om tillit. Ansvarsnämndens ställningstagande undergräver den tilltro människor hyser för sjukvården, eftersom det betyder att läkare kan göra sig skyldiga till allvarliga fel utan påföljd, säger Claes Örtendahl.

Två av ansvarsnämndens nio leda-

möter var dock skiljaktiga. Ledamöterna Folke Lithner och Lennart Klockare anser att Ransnäs varit såväl grovt oskicklig som på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva yrket som läkare. De anser att hans legitimation ska återkallas.

Det var den 2 mars 1995 som Socialstyrelsen slog till mot Medanalys, efter att ha fått många klagomål mot verksamheten. Vid den tidpunkten tillät dock inte lagstiftningen verksamhetstillsyn i privat sjukvård utan enbart individtillsyn. Socialstyrelsen kunde alltså inte granska verksamheten på det sätt som nu gällande lagstiftning medger.

Kristina Johnson

Kritik mot utflyttning av forskningsjobb

Regeringen har inte informerat om Pharmacia & Upjohns planer på att flytta stora delar av bolagets forskning från Sverige. Lars Rekke, statssekreterare (s) i Näringsdepartementet, är kritisk mot idén att flytta stora delar av bolagets forskning utomlands.

– Det förefaller inte särskilt väl övervägt och klokt att göra stora omflyttningar av forskningsresurser som fungerar väl, säger Lars Rekke.

Uppgifterna om Pharmacia & Upjohns planer på att flytta omkring 500 forsknings- och utvecklingsjobb från Sverige kommer från bolagets fackliga organisationer. De fick för omkring en vecka sedan klart för sig att bolaget vill lägga ned forskningsenheten i Lund med 200 anställda och flytta delar av den till Italien. Dessutom försvinner omkring 200 jobb på utvecklingssidan från Uppsala och 50 från Stockholm, plus en del jobb på olika stödfunktioner.

– Detta är ledningens huvudplan, säger Lennart Persson, facklig representant för PTK i den svenska bolagsstyrelsen. De fackliga organisationerna har begärt en konsekvensutredning, en uppgift om kostnaden för en flyttning och ett extra styrelsesammanträde i det svenska dotterbolaget, önskemål som inte har tillgodosetts enligt Persson. Hans uppfattning är att företaget planerar att genomdriva utflyttningen inom ett halvt till ett år.

Pharmacia & Upjohn bekräftar att en omstrukturering som berör forskning och utveckling diskuteras men betecknar planerna som ett diskussionsunderlag.

Den svenska staten, som äger 7 procent av aktierna i Pharmacia & Upjohn, står bakom den översyn av strategin i bolaget som ledningen nu gör, enligt Lars Rekke. Han konstaterar att översynen är välbehövlig eftersom sammanläggningen mellan svenska Pharmacia och amerikanska Upjohn 1995 inte har varit helt framgångsrik.

Men att flytta forskning och utveckling från Sverige är någonting helt annat. Lars Rekke betecknar idén som inte särskilt väl övervägd ur vare sig företagsekonomisk eller annan synpunkt.

– Forskningsenheterna här fungerar bra, det gäller framför allt tillgången på goda forskare. Dessutom är samarbetet mellan läkemedelsföretagen och universiten väldigt utvecklat, säger han.

Pharmacia & Upjohn vill inte kommentera uppgifterna om utflyttning av forskning. Enligt delårsrapporten ska dock koncernen lägga ca 450 miljoner dollar på omstruktureringar.

– Vi lägger nu våra resurser på försäljning och marknadsföring, innovativa produkter och kliniska projekt för att öka tillväxttakten i försäljning och resultat, säger VD Fred Hassan.

Anders Wahlund/TT

Fotnot: På sid 4032 finns en porträttintervju med Carola Lemne, klinisk forskningschef för Pharmacia & Upjohn, Sverige.